

# BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:  
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.  
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felölös szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.  
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

## Vidéki irodalmi társaságok.

Zombor, 1902. okt. 9.

A legeredményesebben működik a vidéki irodalmi társaságok közül a szegedi Dugonics Társaság, melynek nagytehetségű főtítkárja, Békefi Antal nemrég készítette el a tizenegyedik évi jelentést a társaság nevezetes irodalmi működéséről.

A jelentés keretében magvasan és lendületesen méltatja a vidéki városok irodalmi társaságának hivatását a következőkben:

Ez a főcél a legnemesebb: a közönség irodalmi szeretetét kivívni, mert ennek a szeretetnek a napfényében zsendülhet csak föl hatalmasan a magyar nemzeti irodalom.

Idegen nemzetek példája int felénk, ezt kövessük. Mert amely irodalom nem táplálkozhatik nemzete termékenyítő szeretetéből és lelkesítő, buzdító elismeréséből, annak teremtő ereje egyre satnyul, végre elcsenevészedik.

Majd ha a nemzet egész lelkében át lesz hatva az irodalom szeretetétől és becsülésétől és megszületik minden rétegében a vágy a szépirodalom és

tudomány alkotásainak megismerésére és megszerzésére; ha palotákban és kunyhókban egyaránt elfoglalják irodalmunk érdemesei az őket megillető helyet, ha a termő irodalmunk műveitől roskadoznak a magyar hajlékok könyvespolcai az egész hazában és mikor néptünk milliói fogják olvasni, dalolni a magyar költészetet: akkor lesz a nemzet hatalmas és erős, mert akkor lesz hamisítatlan fényes irodalma, olyan, amelyet nemzetinek lehet igazán nevezni.

Sok mindenféle panasz hangzik az irodalom területén. Főként az ismétlődik időről-időre, hogy a sajtó óriási fejlődésével az irodalom vesztett a hatásából, talán a becséből is. Ezt az ítéletet bátran lehet némi túlzásnak is nevezni, bárha kétségtelen, hogy a mai kor lázasabb munkát követel az íróktól és e munkában a klasszikus értelemben vett irodalom fája nem virágozhat oly pompával, mint az kívánatos lenne.

Ezért tartjuk örvendetes jelenségnek, hogy az utóbbi évek során a kozmopolitizáció szellemáradásától még immunnis vidék egyes kulturképes városaiban irodalmi társaságok szervez-

kedtek, amelyeknek kebelében a hivatottak a nemzeti szellem terjesztőiként művelhetik nyugalmasabb, serény munkával az irodalmat és hívhatják életre azokon a területen, amelyen munkálkodnak, a magyar közönség irodalom-szeretetét. És ha az irodalmi tevékenység e vidéki sáncai között sikerül ez, sikerül egy-egy talentumnak a jelentkezése és szárnybontása és az irodalomnak egy-egy becsesebb alkotással való megajándékozása: ezt a szolgálatot, ezt az eredményt meg kell becsülnünk emberséges jóindulattal.

Azok, a kik többet kívánnak, nézzenek csak körül és ne áltassák magukat. Meglátják annak a sokszor elhangzó panasznak az igazságát nemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is, hogy az irodalmi társaságok közönségéből még mindig hiányzik nemzetünk magasabb értelmisége, hiányzanak a közhivatali karok, maguk a hatóságok és mily messze esik ettől a politikai világ, de a mi a legszomorubb, hiányzik jórészt a közművelődéssel foglalkozó elem is.

Fájdalom, nincsenek áthatva a ma

## A BÁCSKA tárcája.

### Ősz végén.

Komor, szürke felhők úsznak fön az égen;  
A földön szertehullva sárgult levelek.  
Hideg szél fű. Elmúlt a nyár régen, régen...  
Vagy tán nem is oly rég? Csupán én képzelem.

— Oh a szép órák! a gondtalan vig napok!  
Mily észrevétlen, rohanva tűnnek tova,  
Mint a sebes madár, mint egy röpke álom;  
Szinte hiszszük, hogy nem is éltük át soha.

... És várom: hogy mikor ér véget a bánat?  
Mely oly hosszan borong életem felett,  
Mint véghetlenek látszik az ég horúja,  
Hozva hosszú fagyot, dermesztő rú telet.

Pedig elég neki egy nyájas fuvalat:  
Megenyhül, rügy tör elő bokrokon, fákon.  
És a napnak égő csókján virág fakad  
Mezőn, berekben a levelek hamvából.

Sötét fájdalom... Borongós szürke felhő!  
Nehéz gondtelt napok. — Ti hervadt levelek!  
Elég egy lehelet, egy sugár az égtől  
És nyomán szívemben öröm vígság kelnek.

Molnárné Radich Jolán.

## Schweidel József élete.

Irtta: Trischler Károly.

### III.

A sukorói győzelem hírért nagy örömmel fogadta a főváros, a képviselőház is örömmel értesült a diadalról, a haza nevében fejezte ki elismerését a vezérek, a tisztek és a katonaságnak.

Moga innen Pandorf felé vonult és ott títotte fel a magyar sereg táborát. Kossuth Lajos meglátogatta. Egy egész dandár kísérete; vele ment három külön hajón a Vilmos huszárok egy osztagja, a 25-ik honvédszászlóalj, 1500 pesti nemzetőr és 3 ágyúüteg. Utja valóságos diadalmenethez hasonlított, a partmenti lakosság mindenütt rajongó lelkesedéssel fogadta. Elegendő volt néhány gyujtószoava, hogy a nép vakon kövesse; mire október hó 21-én Pandorfba érkezett több mint tizenhárom ezer harcvágó ember volt a nyomában.

Moga különös eljárást tanusított itt. Kétszer is átlépte a határt, de mindig visszahúzódott, pedig szembe a magyar sereggel Schwecht, Manswörth és Kaisersdorf környékén táborozott az osztrak had. A két sereget a Lajtha választotta el.

Windischgrätz levelet intézett Mogához, melyben felhívja, hogy seregével haladéktalanul térjen vissza a hűtlentől elhagyott csá-

szári zászlók alá. Moga nem tudta, hogy mitévő legyen. Ugy látszik ő hajlandó volt visszatérni, de attól félt, hogy cserbenhagyják. A levelet közölte egy két bizalmasával és dacára hogy titkolódzott, mégis elterjedt a honvédeink közt. Nyomasztó hangulat volt, már árulásról is beszéltek.

Kossuth megjelenésére egyszerre felvidultak a kedélyek. Mikor ajkáról elrebbent az edes szó, honvédeink csüggedő szívébe visszatért az önbizalom. Windischgrätz újabb levelet irt Mogának. A visszatérésre záros határidőt títzött ki. Moga jó hírnevének veszélyeztetése nélkül nem titkolódzott többé, megmutatta Kossuthnak. Ez elrendelte, hogy a levél a tisztkarnak felolvastassék, a ki távozni akar, menjen, szabad az ut. Harminc régi sorhadbeli tisztt, köztük gróf Teleky Adám tábornok és Holsche Ferenc vezérőrnagy el távoztak. Schweidel József megmaradt. Kossuth erre megragadón szép beszédet intézett a tisztekhez és a bécsi nép védelmére Windischgrätzhez levelet intézett az áldatlan báni harc becsületesére.

A tisztkar helyesléssel fogadta az iratot és újólág felhívta a tisztkart, nyilatkozzék, hogy kész-e a vezér parancsának mindenben meghajolni és nem kerdezve vajjon Windischgrätz avagy Jellaich táborával állunk-e szemben, hanem csak azt kell érezni, hogy a baza ellenségével van dolgunk. Nyilat-

gyarságnak még ezen felsőbb rétegei se azon tudattól, hogy az irodalom a nemzeti műveltség virágos erdeje, hogy ez ad igazi nemes diszt a nemzetnek, a szép kultusza teszi kellemesebbé az életet. Igazsága van a panasznak, amely azt mondja, hogy a magyar társadalom nem érzi még szükségét annak, hogy a hivatali férfiú, a politikus és az üzletember mindennapi dolgaik, küzdelmeik között az irodalom virágos erdejében üdítsék föl szellemi életüket, hogy fölfrissítsék magukat a művészi formák, a költői hangulatok atmoszférájában és műveljék lelküket a szépnek és nemesnek kultuszában.

Ezt az érzést kell felköltetni a magyar társadalomban, de ezt már az iskolában kell kezdeni; a zsenge nemzedék lelkébe belé oltani az irodalom szeretetét és minden szépért való rajongást. És ha eljő az a nemzedék — el kell jönnie, — mely tudja és érzi, hogy a termékeny teremtő erő, mely a magyar népben lakozik, az ő irodalmában testül meg a leghódítóbban és legigazibb bájjal, hogy a költészet minden fénye, amit az irodalom áraszt, a nemzet egészére sugárzik vissza és a magyar Geniusznak minden örökbecsű alkotása irodalomban és művészetben a nemzet életét hosszabbítja meg: ha majd ezt érzi a nemzet a maga egészében, akkor kezdődik egy új hatalmas kora az ő irodalmának, olyan kora, amely kincseket szór szét a világirodalomba, mint a leghatalmasabb nyugati kultúra.

Mig ez a kor el nem jő, csak lassu, kitartó munkával haladhatunk és dolgozhatunk és nem szabad kicsinyelnünk a vidéki irodalmi társaságok szolgálatait, bármilyen szerények is azok, mert hiszen ezek még uttorérek jóformán.

### Baja—Bátaszéki áthidalás.

Tolna vármegye közönsége a közép Dunának Baja—Bátaszéknél történendő áthidalása érdekében az országgyűlés képviselőházához és a m. kir. kormányhoz feliratot intézett és utalva az érdekközösségre megküldte vármegyénk törvényhatóságának, hogy azt hasonló irányu felirattal támogassa.

A felirat így szól:

A közép-Dunának Baja—Bátaszéknél történendő áthidalása ügyében Bartal Béla cs. és kir. kamarás ur, vármegyénk bizottsági tagja által benyújtott indítvány tárgyalása kapcsán hozott egyhangu határozatunkhoz képest azon kérelmünket van szerencsénk a mélyen tisztelt Képviselőház elé terjeszteni, hogy az országgyűlés elé legközelebb beterjesztendő beruházási törvényjavaslata illesztessenek be a közép-Dunának Baja—Bátaszéknél vasuti hiddal eszközendő áthidalásának költségei; s hogy ez az áthidalás most már mihamarabb fogantassék.

Támogatja ezen kérelmünket nemcsak az a körülmény, hogy ez az áthidalás az ország egy igen jelentékeny részének elsőrendű érdekét képezi, hanem az is, hogy az áthidalásnak ezen a ponton való megvalósításával az ország nagy vidékének és a polgárok millióiból álló érdekeltiségeinek ép oly régi, mint a minő jogos és méltányos várakozása nyerne kielégítést.

A szóban forgó áthidalás ugyanis már 1848. év előtt is tervbe volt véve; így például Kossuth Lajos közlekedési politikája első sorban nem a fővárosból kiinduló vonalakat, hanem az országnak a tengerrel való legrövidebb összeköttetését sürgette; s benne volt ez a terv 1867 után a kormány

közlekedési programjában is, sőt a baja-bátaszéki hid 1872-ben már engedélyezve is volt és csak az 1873-iki pénzügyi válság miatt maradt el.

S míg azóta a felső-Dunán három, Budapesten és környékén két hid épített, addig sajnós reánk a közép-Dunamentén elterülő országrészekre nézve az elmúlt harminc esztendő minden eredmény nélkül telt el, mert a közép-Duna 360 kilométer hosszú budapest—zimonyi szakaszán nem épült semmi.

A Dunának ez a szakasza ma is úgy áll ebben a tekintben, mint a hogy azt a rómaiak, hunnok, avarok, a gepidák és a honfoglaló ősök találták, mert ma is csak a komp az egyetlen átkelési eszköz, melyet már azok is használtak.

Pedig azt hisszük, hogy ha általános tekintetből sem helyeselhető ez a mai állapot, a mely szerint az ország kellő közepén egy 360 kilométer hosszú válaszfal teszi lehetetlenné, hogy az országnak nyugati és keleti része egymás közt megfelelőleg közlekedhessék; még kevésbé helyeselhető az a tényleges helyzetben adott azon körülménynél fogva, hogy Bátaszéknél négy vasuti vonal jön össze, de egymással összekötve nincsenek, a mi által egy körülbelül 1000 kilométeres vasuti vonal — egy 400 méteres hid hiányában két külön darabba van szakítva.

Legyen szabad ennek a vizsás állapotnak viszonyaink minden irányu fejlődése tekintetében a leghátrányosabb kiható következményeire reá mutatni.

Megyénknek a fővárossal való kezdetleges közlekedése nem fejlődhetik, mert mig a vasuti hid kiépítése erre impulzust nem ad, a bátaszék—sárbovárdi vonal tovább nem fejlesztetik.

kozzanak, a ki magában ily önmegadást és a haza iránti lelkesedést nem érez, menjen Isten hírével.

Száz kard reptült ki a hűvelyéből és felzugott a harcviáltás: Maradunk! Szembeszállunk a haza ellenségeivel.

Az irattal két parlamentért küldött Windischgrätzhez, ki a következő választ adta: Sagen Sie Ihnen Mandatars, mit Rebellen unterhandle Ich nicht. Mondja meg megbízóinak, lázadókkal nem alkuszom. A durva tizenet forrongásba hozta az egész pandorfí tábor. A honvédség felháborodott és Windischgrätz kihívó válasza nagyon bántotta a magyar hadsereget. Égett a vágytól, hogy fegyverét az osztrákkal összemérje. Kossuth még egy újabb beható tanácskozást tartott. Megállapították a haditervet és október hó 28-án hajnalban megkezdték az előnyomulást.

Schweidel József a centrumot vezette és fényes katonai talentumát igazolta be, dacára annak, hogy a schwechátai csata elvesztett, de ez inkább Moga fővezér terhére esett, ki a féle régi szabású osztrák generális volt, ki nem igen akart régi bajtársaival csatázni és miután a tisztek elégedetlenségét megtudta, betegséget adván okul, fővezéri állásáról lemondott.

A pákozdi ütközet után Schweidel, melynek győzelme az ő hadvezéri fényes talentumát dicséri, tovább is a táborban maradt és Schwe-

chátnál a centrumot vezényelte. Ekkor Kossuth Lajos Schweidelt, mint régi tanult és hős tábornokot szintén felkérte a fővezéri állás elfoglalására. Ezt azonban a többi volt osztrák ezredek és tábornokokkal előzetes megbeszélés után nem fogadta el és megmaradt két hadosztály parancsnokának. Mint ilyen vezette hadosztályait Görgey Arthur főparancsnoksága alatt — kit ekkor Kossuth a honvédség fővezérévé nevezett ki — Moson és Győrön át Bábolna felé.

Görgey Arthur fővezér nagybecsűlte Schweidelt. Kitérő hadvezérnek ismerte meg Pákozdnál és Schwechátánál, hol maga is jelen volt. Görgey mikor a feldunai tábor főparancsnoka lett, Pozsonyból 1848. évi december hó 6-án a hadosztályparancsnokának Schweidel József tábornoknak Zárándfalván, ki ott táborozott, a következő napiparancsot küldte:

#### Napiparancs.

Folyó hó 2-án Szegedy alezredek urat, az 5. dandár parancsnokát megbíztam volt, hogy az ellenséget Haslan faluból kiszorítsa. Parancsotat reggeli 4 órakor vévén az alezredek ur, legott hozzálatott intézkedéseinek megtételéhez és a falut 3 századjával a porosz hercegről nevezett gyalogezrednek, fél század Miklós huszárokkal és két ágyúval az 5-ik lovas honvéd útegből, még azon délután megrohanta és az ellenséget onnan vi-

téztül kiűzvén, parancsomnak tökéletesen megfelelt.

Kellemes kötelességemnek érzem dandárparancsnok urnak ez alkalommal is tanusított vezéri körültekintése és tapintata iránt elismerésemet, valamint a vállalatra kirendelt kis csapat vezér magaviselete iránt általában, különösen pedig Baiszt százados, Ruzsicska főhadnagy, Kritko hadnagy és Straub őrmester előharcolásaik iránt, az egész tábor színe előtt megelégedésemet nyilvánítsam.

S midőn a porosz herceg-féle gyalogezred e derék férfainak neveit a tábor előtt nyilatkoztatom, azon remény tölt el, hogy a tábor tisztjei hasonló alkalmaknál vetélkedni fognak, hasonló bátorságban és szemességben. Együttal pedig megengedem, hogy a Haslan megrohánásánál tett foglyokért a szabályszerű jutalom, mindenikért 10 frt, az illető vitézeknek kifizetessék. Görgey s. k.

A déli táborozásban hatványozottan kelt lángra benne a magyar ügy iránti szimpáthia, a részvét a magyar nép szörnyű szenvedéseinek láttára.

A somogyi átvonuláskor Marcaliban a főtiszték tiszteletére nagy bankettet rendeztek. Poharzás közt felállt Schweidel ezredek és felköszöntője folyamán ezeket mondotta:

„Ime uraim, két rendelet van a zsemben. Az egyikben őfelsége Ferdinánd uram királyom utasít, hogy a m. kir. hadügy-

Megyénk egész keleti határán a Duna, Baja, Szabadka, Szeged, Temesvár felé mintegy kínai fal zár el bennünket az egész alföldről. Budapesten 240, Zimonymak majd 400 kilométer kerülőre vagyunk nemcsak személyi — és teher — hanem még posta- és távirda forgalmunkkal is utalva.

Megyénk déli részében épen a bátaszéki áthidalás megtagadása okozza, hogy népünk kellő kereset hiányában kivándorolni kénytelen; mert csakis a hid hiánya miatt nem értékesítheti a Pécs—Baranya—Tolnai község vidék alföldön kőszénét és nem viheti kőanyagát bányáiból a közel és kőben szülőködkő alföldre, minthogy a kerülő utakon ezeket haszonnal nem szállíthatja. Hány munkás találna ezen bányákban foglalkozást, ha azok fejlődését és kelet felé való természetes exportját a bátaszéki hid hiánya nem akadályozná!

Exportunk a nyugat felé mind addig drága és lassu marad, míg az erdély—szeged—baja—dombovár—csáktornyai vasutvonal, a bajai hid nem léteben megszakítva marad s az egész országot Erdélytől nyugatig átszelő egységesen szervezett s azért olcsó üzemű vonalba bekapcsolva nincs. Pedig minő lendületet venne — e nagy vidéknek egész forgalma, ha Bátaszéknél a budapest—boszniai — Észak—Déli világvonat keresztezhetné az alföld—steyer—sveitszi kelet-nyugati országos vasut vonalat.

S ugyanezen károkat mindazok a vármegyék és mindazok a városok is szenvedik, melyek a bajai áthidalás forgalmi spherájához tartoznak, tehát körülbelül 6 millió magyar és területre nézve az országnak  $\frac{1}{3}$ -ad része.

miniszter rendelkezéseibe alkalmazkodjam és ezredemmel a lázadó horvátok ellen induljak — a másik rendelet, melyet ép úgy mint az előbbi felmutatott, a bécsi hadügy-miniszter által aláírva figyelmet az osztrák császár s király iránt tartozó büszégi eskütre és megparancsolja, hogy a császári sereg és tisztek ellen fegyvert ne fogjak. Mint születt magyar nemes, fogom tudni kötelességemet hazám és kormányom iránt, inkább engedelmeselem királyomnak, mint a bécsi cs. kir. miniszternek s tántoríthatatlanul kitartok a magyar haza igazságos ügye mellett.

E nyilatkozat után a jelenlevők nagy örömrivalgás közt vállalkra kapták Schweidelt. Görgey a feldunai hadsereg vezére Pozsonyban székelt és kiváló gondot fordított a sereg újjászervezésére. A zagyva csapatokból egységes, rendszeres, jól fegyverezett honvédsereget alkotott és nagyon vigyázott a tisztikar erkölcsi életére.

A honvédsereg újjászervezésénél Görgey jobbkeze volt Schweidel. Kiváló stratégiai tudásával, hosszú katonai pályájának dus kincses-tárából vett szervezési tehetségével nagyban hozzájárult a felsődunai honvédsereg harc-képességének megalapítására és neki is nagy érdeme van azokban a nagy győzelmekben, melyek a felsődunai hadsereghez fűződnek.

De részünk van még ezen kívül mindazon országos károokban, melyeket ezen összeköttetés hiányában vasuti forgalmunknak szenvednie kell.

Az a 200 kilométer kerülő, melyet most minden nyugatról keletre vagy vissza irányított vasuti kocsinak meg kell tennie, vagononkint legalább is 40—50 koronányi regie többletet jelent, az államvasutak pénzkezelésében, a szállításoknál pedig két napnál hosszabb szállítási időt és kamatvesztést okoz.

Ez a közép-dunai állapot oka annak is, hogy a hajózási társaságok abban, hogy a messzebbi Román állomásokról a gabonát olcsóbban szállítsák Passaubá, mint a magyart, meg nem akadályozhatók.

Ez az oka annak, hogy gabonánkkal a külföldi piacra későn és nagyfuvarral terhelve érkezünk, holott életkérdés volna az, hogy azt az időt, melyben az osztrák, illetve külföldi malmok még új amerikai és orosz gabonához nem juthatnak, kereskedelmünk kihasználhassa; mert épen ebben volna pénzbeli értéke annak, hogy hamarabb aratunk.

Midőn ezekben teljes tisztelettel megközelítőleg vázoltuk azokat az okokat, melyek bennünket jelen feliratunk előterjesztésére készítettek, abban a tudatban, hogy a tervezett beruházási költségekhez a közép-dunai áthidalás által elsősorban érdekelt ország-rész majdnem egy harmadrészben járul, előterjesztett kérelmünknek teljesítését annyival is inkább kérjük, mert arról vagyunk meggyőződve, hogy ezen az ország közgazdasági fellendítésére alkotandó törvény a közép-Dunának Baja—Bátaszéknél való vasuti áthidalásával egy valóban nagy közgazdasági jelentőségű és közhasznú, maradandó alkotást teremt.

### Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 17-én a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. A m. kir. belügyminiszter intézvénye a gabonapiac behozatala végett hozott határozatnak jóváhagyása iránt.
2. Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek intézvénye a „Falcione Gyula“-féle ösztöndíjnak adományozása iránt.
3. Ugyanannak intézvénye a „Gyalokay Rozália“-féle ösztöndíjnak adományozása iránt.
4. Kereskedelemügyi miniszter rendelete a városi utbiztos és utkaparókra vonatkozólag módosított szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
5. Földmívelésügyi miniszteri rendelet a községi segélyalapra vonatkozó szabályrendelet módosítása tárgyában.
6. Császka György kalocsai érsek átirata kisk. Scherer Teréznek a zombori árvaházba történt felvétele tárgyában.
7. Közigazgatási bizottság félévi jelentése.

8. A város polgármesterének előterjesztése a zombori esküdtbíróóság mellé bizalmi férfiak megválasztása iránt.

9. A templomépítő bizottság köszönő átirata az újtemplom toronyórái költségeinek elvállalása tárgyában.

10. A városi tanács jelentése a magyar uti vasuti megállóhely részére terület átengedése tárgyában.

11. Ugyanannak jelentése Palanacszy István és társa városi maradvány földek megvétele iránt.

12. A városi tanács előterjesztése az „Elefánt“ szálloda leégett melléképületének helyreállítása és ezzel kapcsolatos átalakításoknak foganatosítása iránt.

13. A „Gyalokay Rozália“-féle ösztöndíjalapítványnál tresedésben lévő egy ösztöndíjas helynek betöltése.

14. Kolozsvár szab. kir. város közönségének meghívója a Mátyás király lovaszobrának leleplezési ünnepélyére és ezzel kapcsolatosan a város polgármesterének jelentése.

15. Pozsony szab. kir. város közönségének átirata a magyar ipar pártolása tárgyában.

16. Szatmárnémeti város közönségének átirata az olasz borvám clausula törlése tárgyában a földmívelési miniszteriumhoz intézett feliratuk pártolása iránt.

17. Tolna vármegye közönségének átirata a baja-bátaszéki áthidalás tárgyában intézett feliratuk pártolása iránt.

18. Ugyanannak átirata a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés felbontása iránt intézett feliratuk pártolása iránt.

19. Csanád vármegye közönségének átirata a közgazdasági előadók működési körének kiterjesztése tárgyában a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez intézett feliratuk pártolása iránt.

20. A gabona-piac elhelyezésére kiküldött bizottságnak jelentése.

21. Ifj. Heindlhofer Róbert és Stebler János kórházi és szegényházi élelmezők kérvénye szállítási szerződésük meghosszabbítása iránt.

22. A zombori filharmonikusok társulatának kérvénye további segélyezésük iránt.

23. Bács-Bodrog megye történelmi társulat megkeresése a városi és megyei monografiák átengedése iránt.

24. Pinczehelyi Márk és társainak a kórház alappal szemben fennálló behajthatlan tartozásai leírása tárgyában.

25. A városi számvevőség előterjesztése az 1901. évi nyugdíjalap zárszámadásánál mutatkozó 64 korona 71 fillér kiadási többlet megtérítése iránt.

26. A városi nyugdíjalap 1901. évi számadása.

27. A városi házi letét 1901. évi számadása.

28. Városi főkapitány előterjesztése Asztalos Pál gyalogrendőr segélyezése tárgyában.

29. Zomboresevits György városi alkapitány kérvénye szabadság iránt.

30. Martinovits György városi rendőrfelügyelő kérvénye szabadság iránt.

31. Szlavy Ferenc városi levéltárnok kérvénye fizetési előleg iránt.

32. Szabó Sándor városi alszámvevő kérvénye fizetési előleg iránt.

33. Csupits József városi végrehajtó kérvénye fizetési előleg iránt.

### Színház.

Az október 6-iki kegyeletes és lélekemelő ünnepélynek mintegy befejezése volt az az ünnepi díszelőadás, melyet a törekvő igazgató a már előre megállapított heti műsor megváltoztatásával a nap emlékére rendezett, színe hozva a nagyon is alkalomszerű **Kurucz Feja Dávidot**.

Ezt megelőzőleg Ungvári M. elmondta Latinovits Szaniszló városi tanácsosnak szép és tartalmas ódáját, melynek belső értékét misem bizonyítja ékebben, mint az a körül-

mény, hogy a lendületnélküli, meglehetősen silány szavalat dacára is mély batást gyakorolt a hallgatóságra.

Aztán következett egy nagy apparátussal rendezett élőkép, mely azonban kizárólag a kiegyezés művének volt felmagasztalása, a helyett, hogy az október 6-iki dicső vértanúk apoteozisa lett volna. Szívesen elismerjük és kellőképpen méltatjuk is az igazgató nemes és hazafias szándékát, de elvártuk volna, hogy a kivitelben valamivel több tapintatosságot s főleg helyesebb, minden hyperloyalitástól ment történeti érzéket s nagyobb honfiai önértzetet mutasson.

Ami magát az előadást illeti, az valamivel jobb volt ugyan az elsőnél, de azért ezúttal sem sikerült néhány, már a premiére alkalmával észlelt nagyobb hibát kiküszöbölni. Különösen bántó volt a III. felvonás végén tapasztalt nagymérvű akadozás és zűrzavar, főleg azonban a IV. felvonás utolsó jelenetének teljes elejtése. Aztán kellemetlenül érintett néhány szereplőnek rossz és erőltetett dikciója, mely helylyel-közzel egészen az érthetetlen mormogásig stüllyedt alá. Egyszer s mindenkorra világos, könnyen érthető és kifogástalan kiejtésű beszédet kértünk! A főhiba azonban az volt, hogy a címszerep megszemélyesítője — Somlay nem állt nehézség feladatának magaslatán. Alakítására mindent lehetne ráfogni, csak azt nem, hogy Kurucz Feja Dávidot ábrázolta volna, kit a költő a férfui bátorságnak és a hajthatatlan vasakarathnak prototypusaként állított elibénk. A helyett, hogy ily értelemben játszott volna meg szerepét, folyton görnyedezett, tehetetlenül vonaglott és sirdogált, mint valami elpuhult és elfajzott anyamasszony fia, miért is ne csodálkozzék, ha ezt a merőben téves felfogáson alapuló alakítást elhibázottnak tartjuk. Helyesebb felfogással, a szép, de nagy erőt és tudást igénylő szerep gondosabb kidolgozásával Somlay bizonyára képes volna az igazi Feja Dávidot is megalakítani, mert nincs híján az ehhez szükséges színészi kvalitásoknak.

Mindezen fogyatkozások azonban nem akadályozták meg a lelkes közönséget abban, hogy hangos és ismételt tetszésnyilvánításokkal el ne ismerje azt, ami tényleg jó volt. Így bőven kijutott a tapsból Ungvárinak, Mezeinek, sőt egy-két hatásos jelenet után magának Somlaynak is, de leginkább Kresz Irmának, ki hangbeli defektusa dacára is kiváló tragikának bizonyul.

A napjainkban oly sűrűn hangoztatott történeti hűség kedvéért, de meg érdekesség szempontjából is felemlitem, hogy a Schweidel- emléktábla- és szoborbizottság tagjai csaknem teljes számban tünneplőben és a Schweidel-kokárdával mellükön hallgatták végig a hazafias előadást.

Kedden a **Svihákok** című a nálunk már jól ismert operetemben a másik primadonnán, Eörsy Izabellán kívül a társulat tenoristája, Nagy Gyula úr is bemutatkozott. Mindkettőnek elég nagy sikere volt ugyan, de azért, épen az ő érdekükben, még sem hihetem, hogy az, a mit nyújtottak, képeségtük maximuma lett volna. A t. kisasszony szerencsés hanganyaggal van megáldva, mely azonban még némi csiszolásra és kimivelésre szorul, hogy teljes szépségében érvényesülhessen. A tenorista gyakorlott énekes, akinek jó iskolája és nagy technikája van, hangja azonban nem nagy terjedelmű s csak a közép regiszterben tiszta és tiszta, lefelé egyre tompul, a felső regiszterben pedig erőltetett s nem

elégé tömör, a mi különösen a fokozatos átmeneteket és a finomabb árnyékolást nélkülöző crescendóiban vált érezhetővé. Csongory Mariskát most már másod ízben láttuk s bizvást elmondhatjuk róla, hogy igazi, vérbeli soubrette, a kinél a biztos énektudás dacára is nem a hang a fődolog, hanem az operetemben épenséggel nélkülözhetetlen temperamentum, az előadás közvetlensége, a mozdulatok természetes eleganciája és a táncnak elbűvölő bája. Partnere Ágotai (Blitz Fritz) most is remekelt kacagató és leleményes, jó ötletekből kifogyhatatlan játékaival, de az énekhez egyáltalán semmi hangja. A többi szereplő is derekasan állta meg helyét, csupán a zenekar distonált egy-két helyen, a mi, reményilem, a t. karmester figyelmét sem kerülte el. Barát Ilona és Laszlovszky Mariska tüzes Bolero táncát a közönség zajosán megtapsolta.

Szerdán, f. hó 8-án **„A páholy“** c. 3 felvonásos bohózat került színre oly pompás és minden részletében összevágó előadásban, amilyenhez fogható már 4 esztendeje nem élveztünk a zombori színházban. A megfelelő és ügyes szereposztás, a szakavatott rendezés, az alapos szereptudás és az egyes, jól átgondolt alakításoknak céltudatos beillesztése az összjáték keretébe, mindez oly sikerült ensembel eredményezett, amely teljesen érvényre juttatta a régi csapáson haladó, de azért fordulatossá és helyzetkomikumban valóssággal bővelkedő bohózat összes jelenségeit.

Amidőn ezt a legnagyobb készséggel és igaz örömmel elismerem, még csak arra akarom figyelmeztetni a t. közreműködők közül azokat, akiket illet, hogy a karikatúrának is megvan a maga természetes batára, melyen túl élvezhetetlenné és visszataszítóvá lesz. Egyébiránt még sok ilyen jó előadást!

-e.

## H i r e k.

**Személyi hir.** Özv. bajsai Vojnits Lukácsné Szemző Jozefin urné, báró Vojnits István volt főispán édesanyja a napokban városunkban időzött, hol Szemző István vendége volt.

**Kinevezés.** A király dr. Konez Mihály újvidéki törvényszéki jegyzőt a kalocsai, Kusztrich János törvényszéki jegyzőt az erzsébetvárosi törvényszékhez bírákká nevezte ki.

**Kinevezés.** A király dr. Krausz Miklós szegedi kir. ítélőtáblai tanácsjegyzőt a zombori kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

**Kinevezés.** Az országos jelzalog- és leszámítolóbauk igazgatótanácsa Horvátovics Ferencet a zombori felső kereskedelmi iskola végzett hallgatóját — bankgyakornokká nevezte ki.

**Kitüntetés.** Famler G. Adolf torzsai ev. lelkész ama ritka kitüntetésben részesült, hogy a magyar Gustav Adolf segélyegyesület elnökévé választott.

**Áthelyezés.** A m. kir. honvédelmi miniszterium Hamary Kornél I. oszt. vezérkari honvédszázados, a Ludovika Akadémia tanárát a zombori honvédszázalóhoz helyezte át.

**Reunion.** Az október hó 12-én vasárnap megtartandó „Bácskai Reunion“-ra az összes kibocsájtott, 2500 meghívó elküldetett. A rendezőség ez uton is felkéri mindazokat, a kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak ebbeli kérelmükkel Konyovics Antalhoz, a rendező-bizottság titkárához.

**Mály József festményei.** A nemzeti szalon hagyományaihoz híven, melyet még Hock János honosított meg, idej első kiállításán egy elhunyt festőművésznek, a nálunk jól ismert Mály Józsefnek emlékezetét igyekszik megmenteni, kiállítván egy lelkes műbarát dr. Jánossy Béla ügyvéd tulajdonában levő képeit. Mály József későn, harminchárom éves korában adta magát a művészetre, Joannovics Pál szerb nemzetiségű magyar művész buzdítására. De mostoha körülményei gátolták abban, hogy egészen abrándjainak élhessen. Rövid hat esztendeig engedte csak neki szigorú sorsa, hogy művészeti kedvtelésének szentelje magát, de e rövid idő alatt is szép eredményeket ért el. A kiállításán látható képei főmesterségét, a természetnek rajongó szeretetét és költői tolmácsolását reuelálják. A napsugár gyöngéd játékát, a színellentétek egybeolvadását, a lágy tónusok harmóniáját figyelte gondos részletezéssel, szerető elmerüléssel. Technikai tanulmányai mind eredetibb esetkezésre vezették. Egyik utolsó képén a falombok pasztózus kezelésével szinte szokatlan erőteljes hatást ért el. (70. szám.) De az ég mély megfigyelése is korán erősbödő tehetsége mellett tanuskodik, megérezvén, hogy az ég a tájkép éltető lelke, mely minden formát átölel, magához vonz, idomít s adja meg a táj egészének hatását. Mály is kezdte erre az egységes hatásra, színharmóniák összecseengésére törekedni. (59. sz.) Kora halála mindenestre vesztesége a magyar tájképfestészetnek, melynek egyik jeles képviselője lett volna.

**Lebontott vadászkastély.** A b. monostorszegi határban levő Sziga-szigeten, közel a Dunához egy kényelmes kis vadászkastély állott. Itt szokott tanyázni szarvasvadászat idején Windischgrätz herceg. A Duna romboló árja most mar bezakadással fenyegette a vadászkastélyt, miért is elrendeltetett annak mielőbbi lebontása. Most, hogy az épületet lebontották, az alapfalakban egy dunsztos tégelybe zárt érdekes okmányt találtak, mely világosságot vet a vadászkastély keletkezésére. Az elsárgult papiroszon ez áll:

„Kelt Szigában, 1886-ik évi július hó 6-án. Isten nevében építjük ezen épületet ő fensége herceg Ottó Windischgrätz ur birtokába, a kir. kincstári apatini főerdész Sugár Károly nevében; ennek jelen nem létében lerakta az említett épület talpkövét: nyug. m. kir. főerdész Korossy Károly 65 éves korában. Legyen állandó eme lakhely nyugodtan. Az építést végezte Stenczel Antal apatini építész mester. Mint tanúk voltak: Herbszt Vince m. kir. erdővéd 50 éves és neje Papp Lenka. Stenczel Antal senior, kömftves mester.“

A jó öreg főerdésznek Korossy bácsinak nem teljesült az óhaja, mert az általa megáldott vadászkastély még egy évvel sem élte túl az öreg ur halálát.

**Női zárdaszentelés.** Adáról írják lapunknak. Szombaton folyt le községünkben az ujonnan épült apáca-zárda tünneplés felszentelése. Erre az tünneplés alkalomra községünkbe érkezett dr. Povischil Rikárd c. kanonok a „Miaszonyunk“-ról nevezett iskolánövérök lelkiigazgatója. A felszentelési tünneplés reggel 8 órakor szent misével vette kezdetét. Mikosevits Kanut főszolgabíró diszmagyarban vezette a községi előjáróságot és képviselüttestületet és az isteni tiszteleten óriási számú ájtatos közönség jelent meg. A szent mise után a közönség a zárdába vonult, hol annak felszentelése ment végbe, melyet dr. Povischil Rikárd végzett. A beszentelés után az Erzsébet-szálló emeleti termében 100 terítéktü diszebéd volt, melynek költségéhez a községi képviselüttestület 200 koronával járult. A diszebédnek lelkészköszöntőket mondottak dr. Povischil Rikárdra és dr. Mikosevits Kanut főszolgabíróra.

**Gyászhir.** Özv. Zegadhweizné Nina cs. és kir. főbiztos neje hosszvas szenvedés után 74. évében Grácban elhunyt. A boldogult urasszonyt nővére özv. Gerencsér Károlyné és családja és számos rokona gyászolja Zomborban.

**Esküvő.** Tegnap délután esküdött örök hűséget Kohut Kálmán megyei alpenztáros Raisz Irénke urleánynak. Az esküvő 4 órakor volt a róm. kath. templomban. Nász-nagyok voltak: a vőlegény részéről Sigmond Günthér O-Soóvé község jegyzője, a menyasszony részéről Vujevich Lajos vármegyei központi főszolgabíró. Koszorús leányok voltak: Popovits Ilonka, Sigmond Sárika, Szaich Vilma urleányok, vőfélyek pedig: Kohut Ödön, Csávósy Lajos, ifj. Raisz Sándor. Az esketést nagyszámú előkelő közönség jelenlétében Fejér Gyula apát-plébános végezte és annak végeztével szép beszéddel üdvözölte az ifju part.

**Római zarándoklat.** A mostani jubileumi év alkalmából a zarándokok milliói keresik fel Rómát a szent várost, hogy hódolatukat bemutassák Krisztus urunk földi helytartója előtt. Hazánk hitű katolikusai már több csoportban zarándokoltak le Rómába és most legutóbb városunk katolikus hívei csatlakoztak a Császkai György kalocsabácsi érsek, áldott lelkű főpásztorunk által rendezett zarándoklatához. Hétfőn délelőtt 400 városi és vidéki zarándok indult utba Róma felé. A zarándokok a róm. kath. templomban gyülekeztek, ahol sz. misét hallgattak. Mise után megszólaltak a harangok és ezeknek zúgása közepette, lobogó egyházi zászlók alatt, kereszt elővittele mellett megindultak a hívők, nagyszámú ájtatos közönségtől kísérve, a vasuti állomás felé. A menetet Agatics Boldizsár lelkész az állomásig, Rómába pedig Muzsik István káplán vezette. Egyházi énekek zengése közt ért a menet féltíz órakor az indóház elé. Megérkezés után Agatics Boldizsár rövid beszédet mondott a nagyszámú legnagyobb részét földművesekből álló zarándokhoz, azután megáldotta őket, mely áldást a hívők térdelve fogadták. Ekkor berobogott Szabadka felől a zarándokokat vivő külön vonat, mely mintegy 25 vagonból állott, telve ájtatos néppel és nagyszámú papokkal. A zombori zarándokok bosszas bucsuvétel után beszálltak és megkezdették utjukat az örök város felé. A zarándokok Fiuméig vonaton és onnan Anconáig hajón teszik meg az utat és mintegy 10 nap múlva térnek ismét vissza.

**Bucsubál.** Mint minden évben, ugy-ezidén is táncmulatsággal végződött a torz-sai bucsu, amennyiben f. hó 5 én a Casinóban igen fesztelen kis koszorúcska rendeztetett. Bár a rossz időjárás miatt, a külföldi vendégek visszariadtak, mégis igen kedélyes társaság verődött össze és ropták a táncot hajnalig. A megjelentek közül a következőket sikerült feljegyeznünk: Asszonyok: Dr. Dalnokiné (Kula), Ferenczonné (Szivác), Fűrst Miksáné (Ujverbász), Hamel Adolfné, Hettesz-heimer Péterné, Holzmann Ignácné, Klopfer Aronné, özv. Löblné, Löbl Károlyné, Löbl Samuné (Ujpalánka), Pflanné (Beska), Sattler Sándorné, Szanitter Cornelné, dr. Tersényi Pálné, özv. Thomann Jakabné (Kula), Wolf Arthurné, Orth Mihályné (D. Szt.-Iván) stb. Lányok: Barabás Irén (Brassó), Ferenczy I. (Szivác), Klopfer Juliska, Löbl Paula, Löbl Vilma (Budapest), Polákovits Hedvig (Ujverbász), Singer Lola (Ujverbász), Steinmetz Emilia (Zsabya), Thomann Szidi (Kula), Sattler Giza stb.

**A zombori vörheny.** Felkértünk a következő sorok közlésére. Tekintetes szerkesztő ur! A közügy érdekében kérem a tek. szerkesztő urat sziveskedjék az alábbi közleményemet becses lapjába bevenni. Téves a „Zombor és Vidéke“ című helyi lapnak ama közleménye, miszerint városunk területén a vörheny esetek tömegesen fordulnának elő, mert a beérkezett orvosi jelentésekből kitűnik, hogy városunk területén f. évi október hó 1-től a mai napig vörhenyben sem betegek, sem pedig halálozások nem fordultak elő. Eme közleményemet a megnyugvás céljából Zombor szab. kir. város közönségének tudomására adom. Maradtam mély tisztelettel Zombor, 1902. okt. hó 9-én. Dr. Poppovits István, városi t. főorvos.

**Megtiszteltetés.** Hamel Adolf torz-sai tanítót, ki 38 évi áldásdus munkásság után nyugalomba vonult, tanítványai, közadakozás útján, egy aranyórával lepték meg a mult héten, melyet neki muzsikaszó mellett átadtak. Az órát Wolf Arthur tanító adta át szép beszéd kíséretében. Hamel könyekig meghatva mondott köszönetet e szép megemlékezésért és buzdította őket arra, hogy gyermekei szívébe is plántálják majdan a hála érzelmeit. Hamel Torzsán 38 évig működött és mintegy 400 embert mondhat tanítványainak, kik közül már sokan nagyatyák, sőt dédapák. Mi meg kívánjuk, hogy megelégedetten élvezhesse nyugalma idejét — igen sokáig.

**Regény a malomban.** Véres szerelmi drámának volt színhelye, mint a „Magyar Estilap“ írja, az ó-kanizsai partok alatt lévő Urai István molnár vizimalma.

A malom tulajdonosa, Urai István beteges ember lévén, már a tavasz óta molnárlegényt tartott, aki állandóan a malomban lakott s úgy hordtak le neki ebédet Uraikék. A gazda felesége, aki szép is, fiatal is volt, a beteges férj mellett beleszeretett a molnárlegénybe s azalatt az ürügy alatt, hogy ebédet visz a legénynek, majdnem minden nap fölkereste kedvesét a malomban.

A dolog feltűnt a szomszéd malombeli molnároknak is és valaki besugta Urainak. Ettől kezdve az asszonyt szemmel kísérte a férje s az utóbbi időben már a gazda hordta le az ebédet.

A napokban azonban Urainak valami dolga akadt délfele, amikor bazaarra, hogy az ebédet levigye, az asszony már nem volt otthon. Urai revolvert vett magához s elindult a Tiszaparra.

Utközben találkozott a testvérével, Urai Pállal, akinek színtén malma van és odaiparkodott éppen. Bementek tehát ennek a csolnakjában s bevezettek a malomba, hol a szerelmeseket meglepték.

A bűnös asszony ijedtében ki akart ugrani a Tiszába, de a férj utját állotta s egy lövéssel leterítette, azután pedig bedobta a Tiszába. Mialatt a férj az asszonynyal végzett, a testvér rávetette magát Dobszai Ferenc molnárlegényre s kalapáccsal összezúzta a fejét, azután őt is a Tiszába dobták.

A két testvér maga jelentkezett a csendőrségnél, hol letartóztatták őket. A szerelmesek holtestét kifogták és bevitték a halottasházba.

**Közégségi jegyzők közgyűlése.** A Bács-Bodrog vármegyei közégségi jegyzők egyesületének elnöksége közli, hogy az 1902. évi október hó 11-ére egybehívott rendes közgyűlést folyó évi október hó 19. napjára halasztotta el, a mely napon az ülés a vármegyei székház nagytermében d. e. 8 órakor fog megtartani a közölt tárgysorozat mellett.

**Lebeszéltek a rózsámat.** Egész kis regényt jelent zentai levelezőnk néhány rövid szóval. Nóta is van erről, nyári alkonyatkor bánatosan viszi tovább a szellő:

„Lebeszéltek a rózsámat,  
Visszaadta gyűrűmet...“

Pálfi János egy huszonöt éves legény halálosan beleszeretett a legszebb zentai lányba. Egy szabad napján parádéba csapta magát és megkérte. Jóarcu gyerek volt, odaigérték neki a leányt, noha kérdezőzködtek a szülők a vagyoni viszonyai után is. Pálfi egyszerű, szegény gyerek, érez magában annyi erőt, hogy eltarthassa a feleségét, mindazonáltal látva a szülők aggodalmát, hazudozni kezdett. Hogy ilyen, meg olyan tanyája van, száz birka az akolban, fejős tehén az istállóban, jófajta igás ló, meg Isten tudja mi minden. Tul voltak az eljegyzésen is, mikor a szülők érdeklődni kezdtek Pálfi iránt és rájöttek, hogy a legény legfőkébb álmában jutott ahoz a vagyonhoz, mert nincs mása a két dolgos karjánál. Erre pedig nem bízták a leányt, következőleg egy szép napon eldofogták Pálfit:

— Miért hazudtal?

— Azt hittem, így inkább nekem adják a leányt.

A visszakapott gyűrűvel szomorúan

ballagott haza Pálfi János. A lány kikísérte a kapuig, de nem szólt semmit, egy vigasztaló szava sem volt. A fiu pedig beült a zentai hidfőnél a csókai csárdába és maga mellé rendelte a cigányt. A mi keserűség csak lakozik egy szívben, azt mind beleöntötte a nótába. Az elején még sirt, később eltompult, majd mikor ráköszöntött a hajnal, elővette revolverét és mellbe lötte magát. Súlyos sebesülten vitték át a zentai kórházba, a hol most iparkodik az orvosi tudomány megmenteni Pálfi Jánost az élet számára.

**Tudományos körut.** A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat fardhatatlan alelnöke, Latinovits Géza országgyűlési képviselő f. hó 2-ától 6-áig a társulat céljai propagálására Bács, Vajszka, Bogyán, Novoszelló, Bukin, Palánka, Cséb, Glozsán, Begecs, Uj Futtak községeket, Ujvidék várost és Apatin községet kereste fel. Utjában Roediger Lajos muzeumőr kísérte. Célja volt, hogy a helyszínen tudakozódjék a községekben és ezek határában található történelmi és ősrégészeti objectumokról, hogy ismeretségeket szerezzen a Társulat ügyeinek képviselőire, megnyerjen egyeseket kutatások eszközöltetésére és ismertesse mindenütt előszóval a Társulat célját, ismertesse törekvéseit. Utjában mindenütt a legszívélyesebb fogadtatásra találva, sikerült célját minden irányban megközelíteni. Egész sereg fontos ősrégészeti objectumot tekintett meg és sok sok új lelőhely ismeretének birtokába jutott. Ezen tekintetben fényes sikert ért el expedíciójá, mert a tudományra nem egy fontos adatnak jutott birtokába. De legfontosabb eredménye lesz körutjának az, hogy mindenütt sikerült felébresztenie az érdeklődést, főleg az ősrégészeti kutatások iránt. Ez lesz a társulat buzgó alelnöke önzetlen fáradozásainak legszebb jutalma. Értetlenségünk szerint a muzeumőr érdekes körutjuk eredményét külön cikkben szándékozik ismertetni és így az érdeklődők előtt is feltárul azon új ősrégészeti tájkép, melyben az expedíció gyönyörködött.

**Megtámadott csendőrszervező.** Lapunk mult számában ezen címen megjelent híre egy másik szemtanu a következőket írja: Pelióv Glisa és Nikola begecsi lakosokat az uj-futtaki határban Gimes József csendőrszervező tetten érte. Felszólította őket a halászejeg elmutatására, de mivel jegyük nem volt, felszólította őket a halászás abbahagyására. Azzal mentették magukat, hogy az engedélyért a halászat bírlónék 1 koronát fizettek. Gimes erre felszólította őket, hogy a halászó eszközt és a 2 klg. halat vigyék be Uj-Futtak községhez, hogy ott személyazonosságukat igazolhassák. Erre a felszólításra, a kötelességét hiven teljesítő derék csendőrszervezőre támadtak. Ez azonban mint bátor katona, nem vesztette el lélekjelenlétét és az erős, izmos támadókra ráfogta fegyverét és nem lőtt a levegőbe, a mint az a hirben mondva volt, kik erre megadták magukat és Gimes József őrszervező letartóztatta őket és a bűnjelekkel együtt átadta az ujvidéki törvényszék vizsgáló bírájának, hol a vizsgálat hatóság elleni erőszak büntette miatt van ellenük folyamatban.

**Vérmérgezés áldozata.** Lapunk mult számában közöltük a gyászírt, hogy tiszaujhelyi Ujhelyi Ágoston elhunyt. Most arról értesítenek, hogy vérmérgezés áldozata lett. Az esperes nemrég végzetesen megsértette a lábujját tyukszemvágás közben. Eleinte ügyet se vetett a jelentéktelenné látszó kis vágásra, a melyből néhány cseppnyi vér szívárgott ki. De pár nap múlva nagy baj mutatkozott. A vágás helyén mind erősebb fájdalmat érzett és kétkülő seb mutatta a baj veszedelmességét. Az orvosi segítség már nem menthette meg az 59 éves férfit. A vérmérgezés olyan rombolólag lépett fel csakhamar, hogy a szerencsétlen ember jobb lábát egészen a térdéig amputálni kellett. De ez sem segített rajta. A baj már hatalmába vette egész életét és a nagy és kinos szenvedések után meghalt. Temetésén a résztvevő hívek óriási sokasága volt jelen, valamint a kertületi pap-ság teljes számban.

### Lóverseny Zomborban.

A vármegyei gazdasági egyesület folyó hó 12-én vasárnap a zombori versenyterén lóversenyt rendez. Már évek óta nem mutatkozott ily nagy érdeklődés a zombori lóverseny iránt: nagyon sok nevezések vannak.

A lóverseny kezdete délután 3 órakor.

A lóverseny sorrendjét és a beérkezett nevezéseket imitt közöljük:

#### I. Bács-Bodrogh vármegyei mezőgazdák sikerversenye.

200 korona az elsőnek, 50 korona a másodiknak, 20 korona harmadiknak. (Az első díjat Zombor szab. kir. város adja.)

Távolság 1600 méter. Futhat minden Bács-Bodrogh megyei, úgy Baja, Szabadka, Ujvidék és Zombor szab. kir. városi gazdának saját tenyésztésű 3 éves és idősebb félvérű lova.

Nevezés az oszlopnál.

#### II. Bácskai sikerverseny.

Díj 900 korona. (Ebbez a Magyar Lovaregylet a m. kir. földművelésügyi miniszter ur által engedélyezett subventióból 600 koronával, Zombor szab. kir. város 200 koronával járul.) Ebből 650 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 50 korona a harmadiknak.

Távolság 1800 méter. 3 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1901. és 1902. években 1800 korona értékű sikerversenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves és idősebb 60 kg. Minden 400 korona összeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

Neveztek:

1. **Dobó István úr.** 5 é. p. m. **Malachit.** 74 kg. ap. Fenék — a. Menyasszony. Kék test, fekete sapka.

2. **Krause János úr.** 3 é. s. h. **El-Batidor.** 68½ kg. ap. Beauminet — a. Generalin. Világos-kék test, sárga ujjak és sapka.

3. **Gr. Merweldt Miksa.** 3 é. p. m. **Kinkaju.** 66 kg. ap. Kisbéröcsese — a. Kinkora. Vörös test, fekete ujjak, sárga sapka.

4. **Nagy Ákos úr.** 5 é. p. h. **Bojtár II. (fv.)** 65½ kg. ap. Caledonian — a. Bóra. Egyenruha, sárga-kék szalag.

5. **Gr. Pejacsevits Albert.** 3 é. p. k. **Bebelle.** 66½ kg. ap. Metcalf — a. J. Negresse. Sárga, kék öv.

6. **Gr. Pejacsevits Albert.** 3 é. stp. h. **Tanbetyár (fv.)** 61½ kg. ap. Benzur — a. Viola II. Sárga, kék öv.

7. **Schwarz Mór úr.** Id. s. h. **Vitézlő XIII.** 68½ kg. ap. Laborez — a. Violante. Lila test fekete csikokkal, fekete sapka arany bojtjal.

8. **Szaplonczay Pál úr.** 4 é. p. k. **Balga.** 68½ kg. ap. Barbary — a. Galambom. Egyenruha, vörös fekete szalag.

9. **Vojnits Simon úr.** 5 é. p. k. **Csinos (fv.)** 65½ kg. ap. Caledonian — a. Vörös test, sárga ujjak és sárga sapka.

#### III. Hölgyek díja. (Akadályverseny.)

Tiszteletdíj az elsőnek, 200 korona a másodiknak.

Távolság 4000 méter. 4 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1901. és 1902. években 1800 korona értékű gát- vagy akadályversenyt nem nyertek. Teher 4 éves 63½ kg., 6 éves 68 kg., 6 éves és idősebb 70 kg. Minden 400 korona összeremény után 1 kg. több, halmozva 4 évesnél 6 kg.-ig, 5 éves és idősebbnél 5 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

Neveztek:

1. **Kiss Aladár úr.** Id. p. her. **Avar.** 70 kg. ap. Dunure — a. Analogy. Ezüst-szürke test, kék sapka.

2. **Magyar Gyula úr.** 4 é. p. k. **Marcza (fv.)** 60½ kg. ap. Csapláros — a. Viries. Rózsaszín test, sötétkék sapka.

3. **Mravik Pál úr.** 4 é. s. k. **Rozmaring.** 69½ kg. ap. Csapláros — a. Y. Renown. Fekete test, vörös ujjak, fehér sapka.

4. **Nagy Ákos úr.** 5 é. p. h. **Bojtár II. (fv.)** 65 kg. ap. Caledonian — a. Bóra. Egyenruha, sárga-kék szalag.

5. **Nagy Ákos úr.** 4 é. s. h. **Honi II. (fv.)** 61½ kg. ap. Caledonian — a. Dajka. Egyenruha, sárga-kék szalag.

6. **Szemző Elemér úr.** Id. p. h. **Fairboy.** 70 kg. ap. Ganecok — a. Fairy. Egyenruha, rózsaszín szalag.

7. **Vojnich Simon úr.** 5 é. p. k. **Csinos (fv.)** 65 kg. ap. Caledonian. Vörös test, sárga ujjak és sárga sapka.

#### IV. Államdíj. (Sikerverseny.)

1250 korona. Ebből 1000 korona az elsőnek, (adja a m. kir. földművelésügyi miniszter), 200 korona másodiknak, 50 korona a harmadiknak, (utóbbikat adja a Magyar Lovaregylet, a m. kir. földművelésügyi miniszter ur által engedélyezett subventióból).

Távolság 2000 méter. 3 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1901. és 1902. években 1800 korona értékű sikerversenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves és idősebb 70 kg. Minden 400 korona összeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, a további 20 korona az indulótól.

Neveztek:

1. **Czrnkovits Márk úr.** 4 é. s. p. k. **Durcza (fv.)** 65½ kg. ap. Furioso — a. Tánzos. Sárga test, vörös sapka.

2. **Dobó István úr.** 5 é. p. m. **Malachit.** 74 kg. ap. Fenék — a. Menyasszony. Kék test, fekete sapka.

3. **Kiss Aladár úr.** Id. p. h. **Avar.** 68½ kg. ap. Dunure — a. Analogy. Ezüst-szürke test, kék sapka.

4. **Krause János úr.** 3 é. s. h. **El-Batidor.** 68½ kg. ap. Beauminet — a. Generalin. Világos kék test, sárga ujjak és sapka.

5. **Gr. Merweldt Miksa.** 3 é. p. m. **Kinkaju.** 66 kg. ap. Kisbéröcsese — a. Kinkora. Vörös test, fekete ujjak, sárga sapka.

6. **Gr. Merweldt Miksa.** 4 é. p. m. **Remete F.** 72 kg. ap. Matchbox — Red-Hot. Vörös test, fekete ujjak, sárga sapka.

7. **Nagy Ákos úr.** 5 é. p. h. **Bojtár II. (fv.)** 65½ kg. ap. Caledonian — a. Bóra. Egyenruha, sárga-kék szalag.

8. **Gr. Pejacsevits Albert.** 3 é. p. k. **Bebelle.** 66½ kg. ap. Metcalf — a. J. Negresse. Sárga, kék öv.

9. **Gr. Pejacsevits Albert.** 3 é. stp. h. **Tanbetyár (fv.)** 61½ kg. ap. Benzur — a. Viola II. Sárga, kék öv.

10. **Peity Tukulacz Antal úr.** 6 é. p. k. **Dóra (fv.)** 67½ kg. ap. Czedur — a. Exact. Vörös test, fekete sapka.

11. **Schwarz Mór úr.** Id. s. h. **Vitézlő XIII.** 68½ kg. ap. Laborez — a. Violante. Lila test, fekete csikokkal, fekete sapka, arany bojtjal.

#### V. Vigaszverseny.

Díj 750 korona. (Edijhoz az Urlovasok Szövetkezete 600 koronával, a Magyar Lovaregylet a m. kir. földművelésügyi miniszter ur által engedélyezett subventióból 150 koronával járul.) Ebből 500 korona az elsőnek, 200 korona másodiknak, 50 korona a harmadiknak.

Távolság 1200 méter. 3 éves és idősebb oly lovak számára, melyek 1901. és 1902. években 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves

és idősebb 68 kg. Minden 400 korona összeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig.

Kancák és heréltek 1½ kilóval kevesebbet visznek. Félvér lovak 3 kiló engedményben részesülnek.

Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól. Nevezés kötelező mindazon lovakra, melyek a II.—IV. versenyekre nevezve lettek, azonban csak azok futhatnak, melyek ezen versenyek egyikében ugyan nevezve lettek, de első díjat nem nyertek.

Neveztek:

1. **Czrnkovits Márk úr.** 4 é. sp. k. **Durcza (fv.)** 63½ kg. ap. Furioso — a. Tánzos. Sárga test, vörös sapka.

2. **Dobó István úr.** 5 é. p. m. **Malachit.** 72 kg. ap. Fenék — a. Menyasszony. Kék test, fekete sapka.

3. **Kiss Aladár úr.** Id. p. h. **Avar.** 66½ kg. ap. Dunure — a. Analogy. Ezüst-szürke test, kék sapka.

4. **Krause János úr.** 3 é. s. h. **El-Batidor.** 68½ kg. ap. Beauminet — a. Generalin. Világos kék test, sárga ujjak és sapka.

5. **Magyar Gyula úr.** 4 é. p. k. **Marcza (fv.)** 63½ kg. ap. Csapláros — a. Viries. Rózsaszín test, sötétkék sapka.

6. **Gr. Merweldt Miksa.** 3 é. p. m. **Kinkaju.** 66 kg. ap. Kisbéröcsese — a. Kinkora. Vörös test, fekete ujjak, sárga sapka.

7. **Gr. Merweldt Miksa.** 4 é. p. m. **Remete F.** 70 kg. ap. Matchbox — a. Red-Hot. Vörös test, fekete ujjak, sárga sapka.

8. **Mravik Pál úr.** 4 é. s. k. **Rozmaring.** 72½ kg. ap. Csapláros — a. Y. Renown. Fekete test, vörös ujjak, fehér sapka.

9. **Nagy Ákos úr.** 5 é. p. h. **Bojtár II. (fv.)** 63½ kg. ap. Caledonian — a. Bóra. Egyenruha, sárga-kék szalag.

10. **Nagy Ákos úr.** 4 é. s. h. **Honi II. (fv.)** 64½ kg. ap. Caledonian — a. Dajka. Egyenruha, sárga-kék szalag.

11. **Gr. Pejacsevits Albert.** 3 é. p. k. **Bebelle.** 66½ kg. ap. Metcalf — a. J. Negresse. Sárga, kék öv.

12. **Gr. Pejacsevits Albert.** 3 é. stp. h. **Tanbetyár (fv.)** 61½ kg. ap. Benzur — a. Viola II. Sárga, kék öv.

13. **Peity Tukulacz Antal úr.** 6 é. p. k. **Dóra (fv.)** 65½ kg. ap. Czedur — a. Exact. Vörös test, fekete sapka.

14. **Schwarz Mór úr.** Id. s. h. **Vitézlő XIII.** 68½ kg. ap. Laborez — a. Violante. Lila test, fekete csikokkal, fekete sapka arany bojtjal.

15. **Szaplonczay Pál úr.** 4 é. p. k. **Balga.** 66½ kg. ap. Barbary — a. Galambom. Egyenruha, vörös, fekete szalag.

16. **Szemző Elemér úr.** Id. p. h. **Fairboy.** 66½ kg. ap. Ganecok — a. Fairy. Egyenruha, rózsaszín szalag.

17. **Vojnich Simon úr.** 5 é. p. k. **Csinos (fv.)** 63½ kg. ap. Caledonian. Vörös test, sárga ujjak és sárga sapka.

### HIRDETÉSEK.

**Zongora**   
 **eladás.**  
 EGY LEGJOBB KARBAN LEVŐ,  
 ÁTJÁTSZOTT  
**RÖVID ZONGORA**  
 ZOMBORBAN ELADÓ.  
 BŐVEBBET  
 A KIADÓHIVATALBAN.

65  
 va  
 gé  
 kin  
 és  
 nev  
 sza  
 hoz  
 ann  
 kés  
 s e  
 3—  
 267  
 az  
 189  
 a ny  
 szöli  
 t. c.  
 \$-ok  
 \$-aik  
 jában  
 1888  
 t. c.  
 jegy  
 végb  
 valan  
 t. c.  
 15. §  
 kíván  
 vagy  
 bezár  
 be,  
 záros  
 reset  
 közb  
 nem  
 t. c.  
 az ut  
 6. §-  
 leges  
 néber  
 ellent  
 évi á  
 könyv  
 nem  
 után  
 nem  
 ban k  
 által  
 mily  
 is, al  
 XXX  
 zését  
 szólak  
 könyv  
 évi á  
 be, m  
 határi  
 a törv  
 nyilván  
 lye j  
 akik a  
 ságnak  
 menny  
 solatok  
 benyuj  
 tóság  
 A  
 könyvi  
 3—2

6538. kig. 1902.

### Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött vajszka-bogyáni körjegyzőségben a segédjegyzői állás.

Ezen állás javadalmazása havonkénti előleges részletekben évi 960 kor. és anyakönyvvezető-helyettesé váló ki nevezése esetén évi 40 kor. tiszteletdíj.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi október hó 20-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Szláv nyelv tudása szükségeltetik s ennek bírása igazolandó.

Hódsághon, 1902. szeptember 29.

**SZEMZŐ KÁROLY,**  
főszolgabíró.

3-3

2676. szám. t. k. 1902.

### HIRDETMÉNY.

Karavukova községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. értelmében elkészítették és a nyilvánosságnak átadotván, ez azzal a felvilágosítással tételik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherátvitelét az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1903. évi április hó 6-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §-aiban eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1903. évi április hó 6-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatóságához benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felvilágosításukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóságához hat hónap alatt, vagyis **1903. évi április hó 6-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A hódsághi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1902. évi október hó 1-én.

**Szabó Imre,**  
kir. járásbíró.

3-2



Ujjonnan bevezetett honi, párisi, berlini **RUHADISZÉK APLIKÁTOR** a legnagyobb választékban.

**Megérkeztek**

Barchet és újdonságok **MINDEN ÁRBAN. FLANEL 21 MÉTERE.**

Az elismert legjobb és legdivatosabb őszi és téli női szövet újdonságok dús választékban

**PÁRISI ÁRUHÁZBAN.**

Tuna Gusztáv és Társa.  
**ZOMBOR. (Corso.)**

6-2

A legjobb és legolcsóbb Kész bluzok **BEVÁSÁRLÁSI FÉRFIDIVAT ÚJDONSÁGOK.** **GYÁRI RAKTÁRA FORRÁS. FEHÉRNEMŰ HONI GYÁRTMÁNY.** minden nagyságban és minőségben.

Uri és női ertők gyári raktára. **Férfi ingek a legjobb minőségben.**

### Alkalmazást nyer.

Bács-Szenttamás község jegyzői irodájában néhány hónapra egy az irodai teendőikben teljes jártassággal bíró segéd alkalmazást nyer. Ajánlatok a község jegyzőjéhez intézendők.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

99758. sz. I. 1902.

### Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagym. m. kir. pénzügyminiszterium f. évi március hó 29-én kelt 24450. számú reudeletével:

I. a titeli hajóhid pontonjainál szükséges javítási munkákat 5290 korona, II. a titeli hajóhidnál szükséges általános munkákat 17529 kor. 84 fillér erejéig engedélyezvén: a fentemlített munkálatok biztosítása céljából a **f. évi október hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára, a zombori m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zart ajánlati versenyárgyalás** hirdetik, azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben a hidfő beljebb építése kivétel előtt eljettnek, a II. alatti munkálat, a pótköltségvetés értelmében 15660 kor. 92 fillér erejéig foganatosítható.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az I. és II. munkálatok szerint elkülönített zart ajánlataikat, az ajánlati költségvetéssel együtt, a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a zombori kir. államépítészeti hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bantpénz, vagy a bantpénznek valamelyik kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A munkálatokra vonatkozó műszaki művelet, ajánlati költségvetési minta és részletes feltételek a nevezett kir. államépítészeti hivatalnál a hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zomborban, 1902. évi október hó 7-én.

**Szigethy Vilmos,**  
pl. igazgató h.

3-1

### Pályázati hirdetmény.

A szóntai róm. kath. iskolaszék egy magyar tannyelvű tanítói állásra ezennel pályázatot hirdet. A megválasztandó tanító évi javadalmazását képezi: 1. Szónta község pénztárából havi előleges részletekben fizetendő 465 korona készpénz; 2. 6 öl lány hasábfá egyenértéke címén 84 korona; 3. a magas kir. kincstári uradalom által kibocsátott 11 kat. hold 891 □ öl szántóföld haszonélvezete adóteherrel, mely ingatlan az 1902/3. termései évre 360 koronáért bérbe van adva, és ezen bérbeadás a megválasztandó tanítóra nézve kötelező; 4. szabadlakás: 2 szoba, konyha, éleskamra, istálló, felszer és kert. A megválasztott az ismétlő iskolát díjtalanul tartozik vezetni. A német és dalmát nyelv bírása megköveteltetik. A kellően felszerelt kérvények **1902. évi október hó 20-ig** a szóntai róm. kath. iskolaszékre címezve, nt. Garay József ker. esperes és bács-doroszlói plébános urhoz küldendők. Az állás f. évi november hó 1-én elfoglalandó, mely időtől kezdve a fizetés folyósíttatik.

2-1

**Az iskolaszék.**

1280. sz. kig. 1902.

### Árlejtési hirdetmény.

Nemes-Militics községében a jelenlegi iskolaépület kibővítése, átalakítása és berendezési költségeivel kapcsolatos építési munkálatainak biztosítása céljából **f. évi november hó 16-ik napjának d. u. fél 4 órakor** Nemes-Militics községében írásbeli zart ajánlatokkal kapcsolatos szóbeli árlejtés fog tartatni.

A 21,826 korona 8 fillérben megállapított költségvetési előirányzati összegnek 10%-a készpénzben avagy megfelelő értékpapirokból az árlejtés előtt bantpénzzel leteendő.

A részletes árlejtési feltételek, valamint a jóváhagyott műszaki tervezetek a községjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Nemes-Militics, 1902. október 2.

3-2

**ELŐLJÁRÓSÁG.**

**NAGY BUTORELADÁS.**

**NAGY BUTORELADÁS.**

Van szerencsém a n. é. butorvásárló közönséget újonnan felszerelt **butoráru raktáromnak** szíves megtekintésére tisztelettel meghívni.

Minden vevő, a ki bármiféle butort vásárolni kíván, saját érdekében cselekszik, ha legelső sorban is

**\*\*\* BUTORÁRU RAKTÁROMAT \*\*\***

látogatásával megtisztelt és arról meggyőződést szerez, hogy nálam, igényeinek megfelelőleg minden, mi csak lakberendezéshez szükséges, az egyszerűbbtől a legdiszesebbeni kivételgel, nagy választékban, **meglepő jutányos árak mellett** beszerezheti.

Nagy választékos készletet tartok raktáron teljes **HÁLÓ-, EBÉDLŐ- ÉS SZALONBERENDEZÉSEK**ben, szintén egyes butorok között, u. m.:

különböző szekrények, ágyak, asztalok, székek, divánok, tükrök képek, függönyök, asztal- és ágyterítők, vasbutorok, stb. stb.

kivételesen szépen és I. minőségű jól dolgozott árúknak, úgy hogy teljes bizalommal vállalom írásbeli kezességet bármely nálam vásárolt butorokért.

A n. é. butorvásárló közönség szíves megtiszteltetését kérve

teljes tisztelettel

**ADLER ADOLF,**  
ZOMBOR, Kossuth Lajos (fő) utca,  
csak a Takarékpénztárral szemben.

**NAGY BUTORELADÁS.**

7908. kig. 1902.

**Pályázati hirdetmény.**

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó Bács Feketehegy községben üresedésbe jött községi orvosi állásnak betöltése céljából pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból évnegyedes előleges részletekben 1000 korona;

trachomások gyógykezeléséért évnegyedenként előleges részletekben a községi pénztárból 1934/1895. közgy. sz. szabályrendelet alapján 200 korona;

látogatási díja a megválasztandó orvos és a község között egyezségileg

fog megállapítani, addig is azonban a megválasztott orvos eddigi gyakorlatnak megfelelőleg, nappal 60 fillér, éjjel 1 korona látogatási díj és vevényírásért 40 fillért szedhet.

Felhívtnak a pályázni szándékozókat, hogy folyamodványaikat 1876. évi XIV. t. c. 143. §. (1883. évi I. t. c. 8. §.) értelmében felszerelve **1902. évi november hó 1-ig** annyival inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1902. szeptember 27.

**CSÁSZÁR PÉTER,**  
főszolgabíró.

3-2

**ISPÁNOVITS MÁRK**

A LEGUJABB KÜLFÖLDI GÉPEKKEL BERENDEZETT  
MŰ-, SELYEMFESTŐ ÉS VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ  
**ZOMBORBAN,**  
A MAGYAR KIRÁLYI POSTA ÁTELENEBEN.

I. c.

Midőn 1902. évi február 20-ika óta fenálló mű-, selyemfestő és vegyészeti ruhatisztító intézetemet a nagyérdemű közönségnek ismételtlen becses figyelmébe ajánlom, egyszersmind köszönetemet fejezem ki azon kegyes pártfogásért, a melyben engem eddig részesített, valamint eddig, úgy ezután is főtörekvésem oda fog irányulni, hogy kifogástalan munkám és jutányos árszabásaim által teljes megalégedésüket kiérdemeljem, hogy ezáltal is üzletem jó hírnevét terjesszem.

Elfogadtatnak mindennemű festésre és tisztításra: férfi ruhák és bármily gazdagon diszitett női ruhák, egyházi öltönyök, tisztí egyenruhák, gyermekruhák egészen vagy szétfeltett állapotban, továbbá himzések, csipkék, asztalfutók, ág- és asztalterítők, butorszővetek, csipke- és tunisz-függönyök, mindenfélék úgy festetnek, mint tisztítanak, vattázott szövetek és paplanok, napernyő, keztyűk, végre arany-, ezüst- és gyöngyhímzések.

**Mindegyik folttól vegyileg tisztítatik és teljesen felújítatik.**

12-9

Kittűnő tisztelettel

**ISPÁNOVITS MÁRK,**  
kelmefestő és vegyétisztító.

Kérem a címre figyelni.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatás.

**BOR- ÉS CSEMEGESZŐLŐ.**

Felhívom a t. vevők figyelmét, hogy

**CSONOPLÁN**

közvetlen a község mellett, a telecskai dombon lévő 10 holdas amerikai ojtvány szőlőm termése, akár mint sziumust, akár mint szőlő megegyezés szerint

**ELADÓ.**

Borszőlő van olaszrizling, mustos fehér, zöld-szilváni, bakator, kadarka és nagyburgundi. Csemege: finom Chasselasz, Muskotály és több igen jó faj téli szőlő.

A korábbi fajukból van már eladó ujbör, (rampás) fehér és siller.

Az általam szűrtelt borok

**VALÓDISÁGÁÉRT****ÉS****FAJTISZTASÁGÁÉRT**

feltétlenül jótállok.

**HEGGER JÓZSEF,**

5-3

szőlőbirtokos.

5221. sz. kig. 1902.

**Pályázati hirdetmény.**

A Bács-Bodrogh megyei apatini járáshoz tartozó Apatin nagy községben megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek:

Ezen állás javadalmazása:

1. Évi 2000 kor. készpénzfizetés.
2. Évi 120 korona utiátalány.
3. A 3 hold 676 ölet kitevő jegyzői kert, a kucsában lévő 1 hold 73 ölnyi földdarab, a községhez mellett fekvő kert, nemkülönben  $\frac{3}{4}$  telek föld haszonélvezeti joga, mely ingatlanok után az adót a község fizeti.

4. Anyakönyvvezetőnek leendő ki-neveztetése esetén évi 160 korona tiszteletdíj.

5. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom az ezen állásra pályázni óhajtokat, hogy kellően felszerelt kérvényüket hozzám **folyo évi október hó 20-ig** nyujtsák be, mert a később érkezendőket figyelembe venni nem fogom.

Apatin, 1902. szeptember 30.

**MATKOVITS BÉLA,**

3-2

főszolgabíró.

6657. sz. kig.

**Pályázati hirdetmény.**

Hódságh községben elhalálozás folytán üresedésbe jött I-ső irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok. Az irnoki állás javadalmazása évi 800 kor. előleges havi részletekben; felhívtnak az állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi október hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Német nyelvbeni jártasság előnyül szolgál.

Hódsághon, 1902. október 1.

**SZEMZŐ KÁROLY,**

3-2

főszolgabíró.